

КПІ ім. Ігоря Сікорського відповідно до [Закону України «Про запобігання корупції»](#) забезпечує можливість повідомлення інформації, що стала відома у зв'язку з виконанням професійної, трудової, громадської, наукової або навчальної діяльності.

Отже, особа вважається викривачем за наявності, одночасно, таких умов:

1. це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства) незалежно від віку; наявне внутрішнє переконання, що інформація є достовірною, – впевненість особи, що інформація, яку вона повідомляє, може свідчити про факти вчинення корупційного правопорушення, яка випливає із її життєвого досвіду, віку, професійного досвіду та інших обставин;
2. володіє інформацією – будь-якими відомостями та/або даними, які відомі особі, про можливі факти корупційних правопорушень;
3. інформація є достовірною, тобто за її допомогою можна встановити реальну наявність фактичних даних про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»;
4. інформація стала відома викривачу у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Якщо хоча б одна з цих умов не виконана, особа не може вважатися викривачем, і університет не може розглядати повідомлення від неї.

Повідомити інформацію про корупційні порушення можна спеціальними каналами:

- внутрішніми – керівнику або уповноваженому підрозділу чи особі органу або юридичної особи, де викривач працює;
- регулярними – спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції, органам досудового розслідування, органам, відповідальним за здійснення контролю за дотриманням законів у відповідних сферах, іншим державним органам, установам, організаціям;
- зовнішніми – через засоби масової інформації, журналістів, громадські об'єднання, професійні спілки тощо.

Проте якщо особа повідомляє інформацію, яка явно містить ознаки корупції, у листі чи під час особистого прийому, то таку інформацію також розглядають як повідомлення викривача, якщо усі вказані вище умови дотримані.

Діяльність викривачів в Україні регулюється таким нормативно-правовими актами:

- [Закон України «Про запобігання корупції»](#)
- [Закон України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві»](#)
- [Закон України «Про безоплатну правову допомогу»](#)
- [Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»](#)
- [Закон України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань»](#)
- [Закон України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України»](#)
- [Закон України «Про Державну спеціальну службу транспорту»](#)
- [Закон України «Про Службу безпеки України»](#)
- [Закон України «Про звернення громадян»](#)
- [Кодекс законів про працю України](#)
- [Кодекс України про адміністративні правопорушення](#)
- [Кримінальний кодекс України](#)
- [Цивільний кодекс України](#)
- [Кримінальний процесуальний кодекс України](#)
- [Цивільний процесуальний кодекс України](#)
- [Кодекс адміністративного судочинства України](#)
- [Дисциплінарний статут служби цивільного захисту](#)
- [Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України](#)
- [Дисциплінарний статут Збройних Сил України](#)
- [Вимоги до захисту анонімних каналів зв'язку, через які здійснюються повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»](#)

Законодавство визначає, що особа вважається викривачем від моменту повідомлення інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень [Закону України «Про запобігання корупції»](#).

Права та гарантії викривача визначаються не лише [Законом України «Про запобігання корупції»](#), а й іншими [нормативно-правовими актами](#).

Звертаємо увагу, що відповідно до частини п'ятої статті 53 Закону України «Про запобігання корупції» повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону може бути здійснене працівником або студентом без зазначення авторства (анонімно).

Вимоги до анонімних повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» та порядок їх розгляду визначаються цим Законом.

Анонімне повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані, які можуть бути перевірені.

Анонімне повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» підлягає перевірці у строк не більше 15 днів від дня його отримання. Якщо у вказаний строк перевірити інформацію, що міститься в повідомленні, неможливо, керівник відповідного органу або його заступник продовжують строк розгляду повідомлення до 30 днів від дня його отримання.

У разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону керівник відповідного органу вживає заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення також інформує спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції.

[Як розглядаються повідомлення про корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення без зазначення авторства](#) (інфографіка).

[Як розглядаються повідомлення про корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення із зазначенням авторства](#) (інфографіка).

Важливо пам'ятати, що посадові особи університету, як юридичної особи публічного права, його структурних підрозділів у разі виявлення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, **зобов'язані** у межах своїх повноважень ужити заходів щодо припинення такого правопорушення та негайно, протягом 24 годин, письмово повідомити про його вчинення спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції (частина шоста статті 53 Закону України «Про запобігання корупції»).

Викривач самостійно визначає, які канали використовувати для повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, Закону України «Про запобігання корупції» а саме: внутрішні, регулярні або зовнішні канали.

Звертаємо увагу, що відповідно до абзаців дев'ятого – двадцятого першої частини першої статті 1 Закону України «Про запобігання корупції»:

- внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» – це способи захищеного та

анонімного повідомлення інформації, яка повідомляється викривачем керівнику або уповноваженому підрозділу (особі) органу або юридичної особи, у яких викривач працює, проходить службу чи навчання або на замовлення яких виконує роботу;

- зовнішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» – це шляхи повідомлення інформації викривачем через фізичних чи юридичних осіб, у тому числі через засоби масової інформації, журналістів, громадські об'єднання, професійні спілки тощо;
- регулярні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» – це шляхи захищеного та анонімного повідомлення інформації викривачем Національному агентству з питань запобігання корупції, іншому суб'єкту владних повноважень, до компетенції якого належить розгляд та прийняття рішень з питань, щодо яких розкривається відповідна інформація. Регулярні канали обов'язково створюються спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції, органами досудового розслідування, органами, відповідальними за здійснення контролю за дотриманням законів у відповідних сферах, іншими державними органами, установами, організаціями.

Важливо знати, що повідомлення має містити фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», які можуть бути перевірені.

Матеріал підготовлено за матеріалами «Бази знань» НАЗК
<https://wiki.nazk.gov.ua/category/vykryvachi-koruptsiyi/>